

Belactie ondernemers gemeente Wassenaar

Eindverslag belactie ondernemers gemeente Wassenaar

In dit document treft u de eindevaluatie van de belronde naar de ondernemers in Wassenaar die gebruik hebben gemaakt van de TOZO 1 en/of TOZO 2 regeling. Looptijd: 15 maart – 31 mei 2021.

INHOUD

Algemeen.....	2
Resultaten	2
Resultaten: Bedrijfsvoering	3
Resultaten: Bekendheid met de landelijke regelingen	4
resultaten: Mentaal Gebied	6
Opvolging.....	8
Terugbelverzoek	8
Terugbelverzoeken vanuit het Zelfstandigenloket	9
Aanbevelingen.....	10
Quotes van gesproken ondernemers.....	11

ALGEMEEN

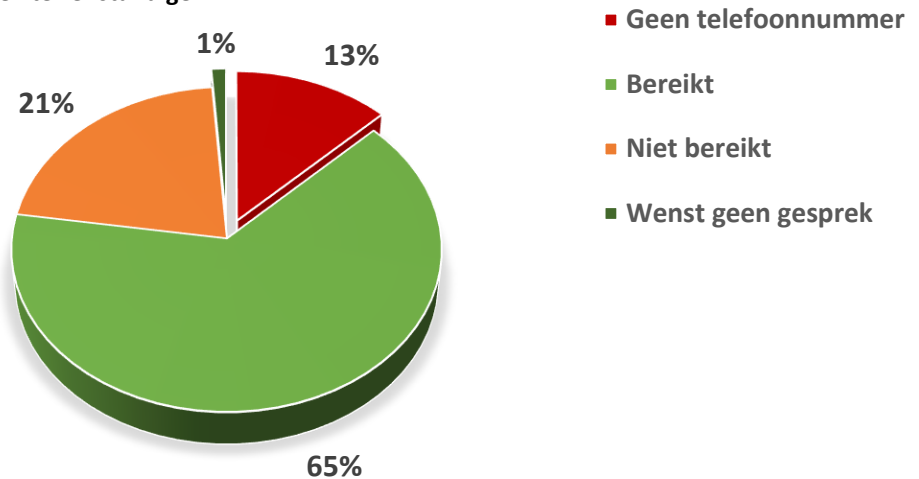
De reacties van de ondernemers op de belactie zijn positief. Men geeft aan het te waarderen dat hier aandacht voor is en ervaart het als prettig om hun verhaal te kunnen delen. Over het algemeen zijn de ondernemers heel open en bereid om hun verhaal te vertellen.

RESULTATEN

Respons

In totaal hebben wij gegevens ontvangen van 425 ondernemers, waarvan we met 275 een gesprek hebben gevoerd. Van 54 klanten was er geen telefoonnummer bekend, 91 ondernemers konden we niet bereiken (na 2 keer bellen en achterlaten van een terugbelverzoek) en 5 ondernemers gaven aan niet open te staan voor een gesprek.

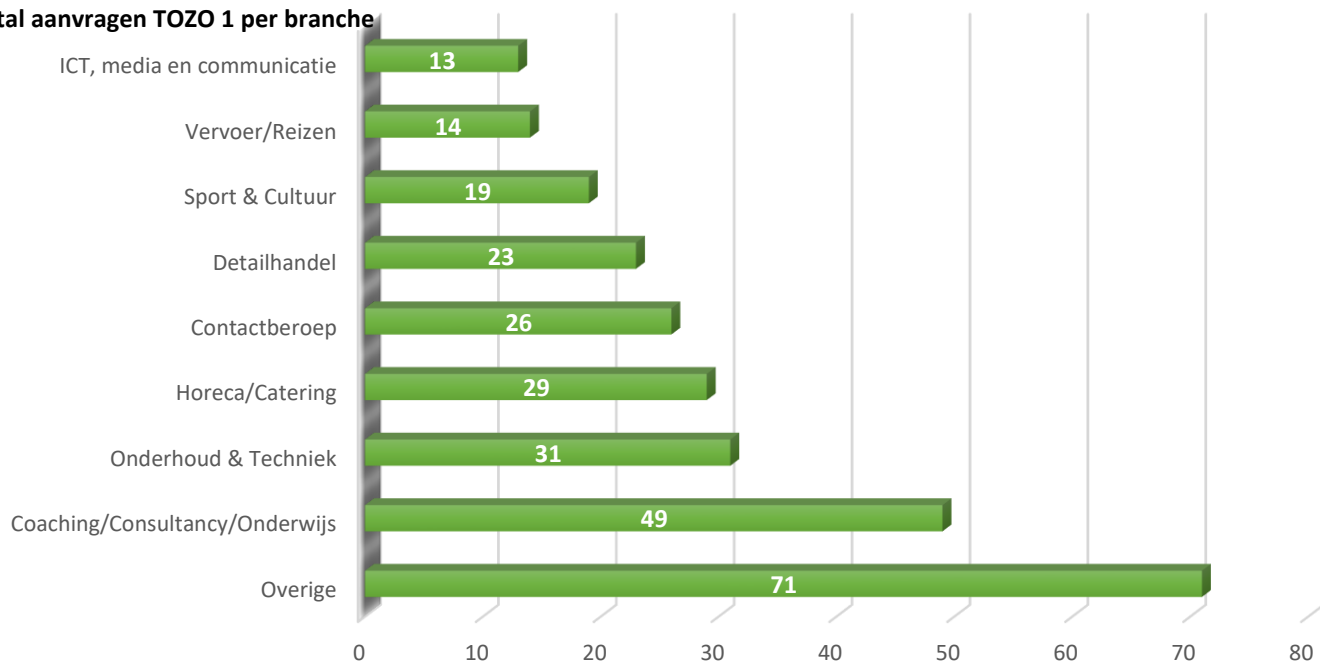
Percentages bereikte/niet bereikte zelfstandigen

Branches

De 275 gesproken ondernemers die gebruik hebben gemaakt van de TOZO 1 en/of 2 regeling zijn afkomstig uit onderstaande branches. Branches die een te laag aantal hebben om statistisch te kunnen meten zijn ingedeeld bij Overige.

Aantal aanvragen TOZO 1 per branche

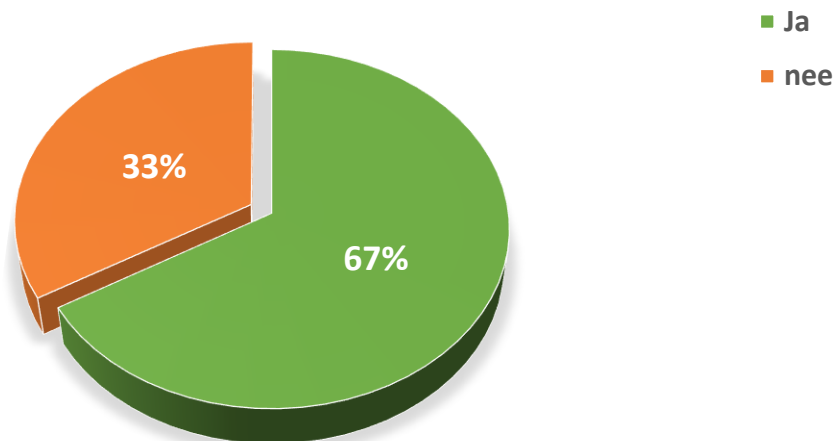

RESULTATEN: BEDRIJFSVOERING

Lukt het je om je bedrijf gezond te houden?

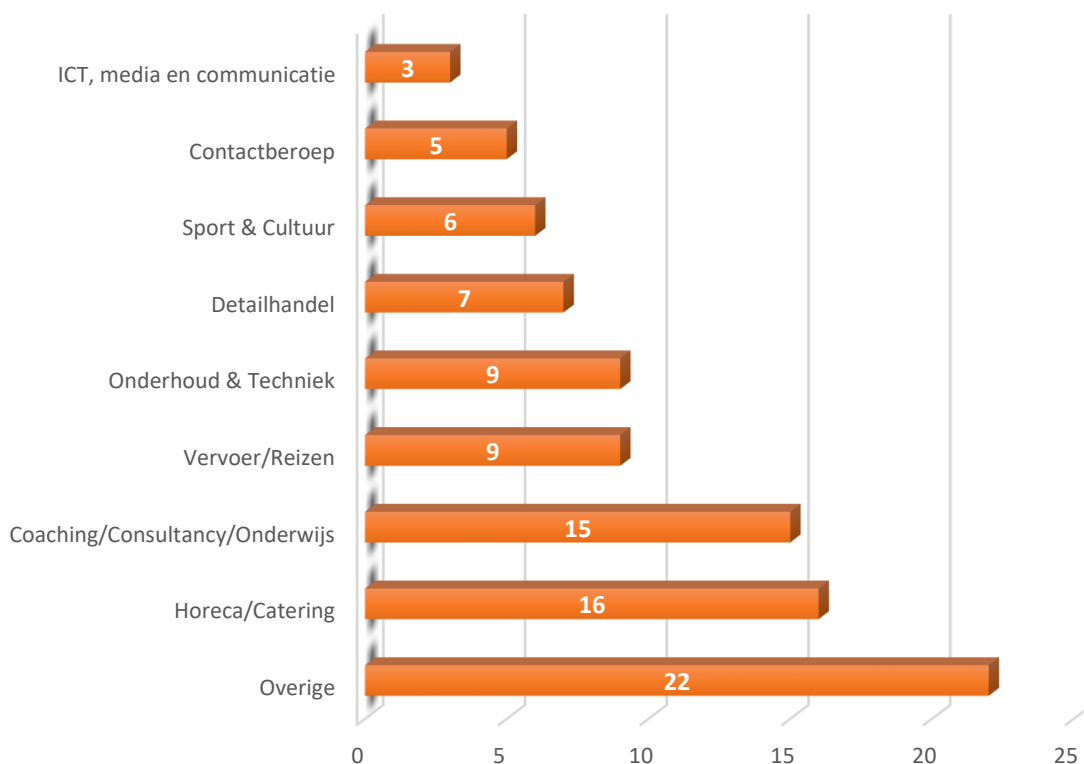
33% (92) geeft aan hun bedrijf niet gezond te kunnen houden. Van tenminste 6 ondernemers is bekend dat ze gestopt zijn met hun onderneming. Wat opvalt is dat de ondernemers tot ca. 50 jaar zich vaak makkelijker kunnen aanpassen aan de situatie. Ze weten hun bedrijf aan te passen, zich om te scholen of vinden een andere uitdaging binnen hun netwerk. Voor de groep die nabij hun pensioen zit is dit lastiger. Voor hen is het vaak moeilijk om nog een nieuwe uitdaging te vinden en ze hebben hun vermogen, opgebouwd voor pensioen, soms moeten verbruiken of zijn gedwongen om langer door te werken.

Huidige situatie: Lukt het je om het bedrijf gezond te houden?

Van de 92 ondernemers die aangeven dat het niet lukt hun bedrijf gezond te houden is in onderstaande grafiek aangegeven hoe de verdeling per branche is. Wederom zijn de branches met te lage aantallen om statistisch te kunnen meten ondergebracht bij Overige.

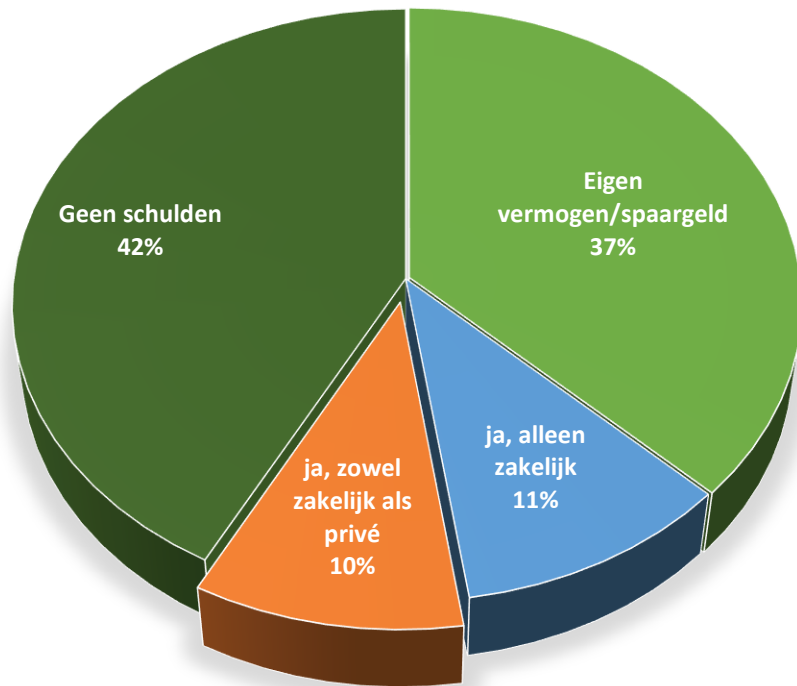
Aantal bereikte ondernemers in de problemen per branche

Schulden

Van de ondervraagden geeft 42% aan geen schulden te hebben gemaakt, 11% heeft alleen zakelijke schulden, 10% heeft zowel zakelijk als privé schulden gemaakt, 37% heeft gebruik gemaakt van middelen als eigen spaargeld of vermogen dat bedoeld was voor pensioen.

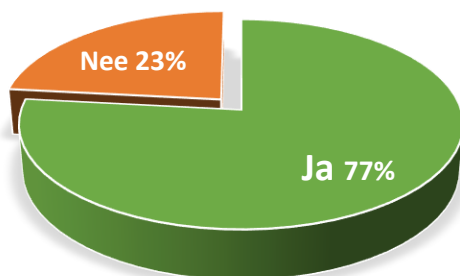
Percentages ondernemers zonder/met schulden of leningen

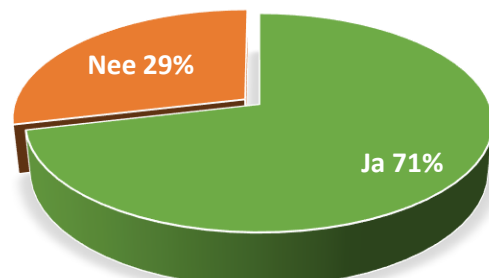
RESULTATEN: BEKENDHEID MET DE LANDELIJKE REGELINGEN

77% van de ondervraagden geeft aan bekend te zijn met de landelijke regelingen en 71% geeft aan dat het lukt aan te vragen waar ze recht op hebben. Sommige ondernemers geven aan dat ze de regels van de TOZO als onduidelijk ervaren. Soms weten ze niet goed waar ze recht op hebben. Ook ervaren ze de steeds veranderende regels (bijvoorbeeld de inkomstenstoets partner) en onduidelijkheid bij of ze wel of niet moeten terugbetalen als lastig. 19 ondernemers (7%) hebben financiële problemen doordat ze geen TOZO ontvangen vanwege het inkomen van hun partner.

Bent u bekend met de mogelijke regelingen voor zelfstandigen?

Lukt het u aan te vragen waar recht op is?

Opmerkingen die gemaakt worden:

- Versoepeling in de termijn van terugbetaling zou helpen
- Starre wet- en regelgeving; er wordt niet individueel gekeken naar de mogelijkheden
- Meer pro-actieve benadering zou wenselijk zijn
- Duurt vaak te lang voordat ik gebruik kan maken van de regeling, hierdoor stapelen de schulden van leveranciers op en worden deze hoger, bijvoorbeeld door aanmaningen.
- Doordat er rekening wordt gehouden met het inkomen van het partner is er vaak geen aanvulling wat zorgt voor een tekort aan inkomen om vaste lasten te kunnen betalen.
- Voor mij waren de regels van TOZO 1 onduidelijk, ik heb snel bedragen ontvangen waar ik achteraf geen recht op bleek te hebben. Met het gevolg dat ik nu moet terugbetalen.
- Bij contact met de gemeente Leidschendam/Voorburg voor vragen en informatie over de regeling, was het vaak lastig de juiste persoon aan de telefoon te krijgen. Ook duurde het lang voordat ik terug werd gebeld.

4% van de ondervraagden maakt op dit moment gebruik van de TOZO 3 regeling.

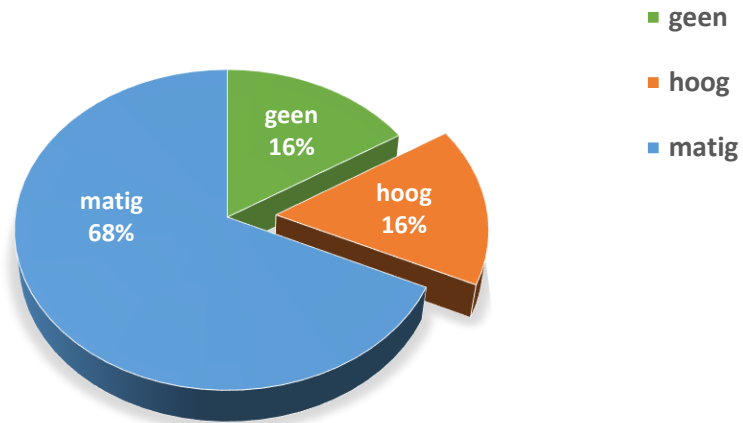
RESULTATEN: MENTAAL GEBIED

Van de ondervraagden geeft 217 ondernemers (79%) dat het lukt om overeind te blijven. Vooral jongere ondernemers weten zich door omscholing of creatieve wijzigingen in hun onderneming (denk aan meer online activiteiten, of nieuwe diensten) staande te houden. Zij zien het ondernemerschap als een uitdaging en hebben veerkracht.

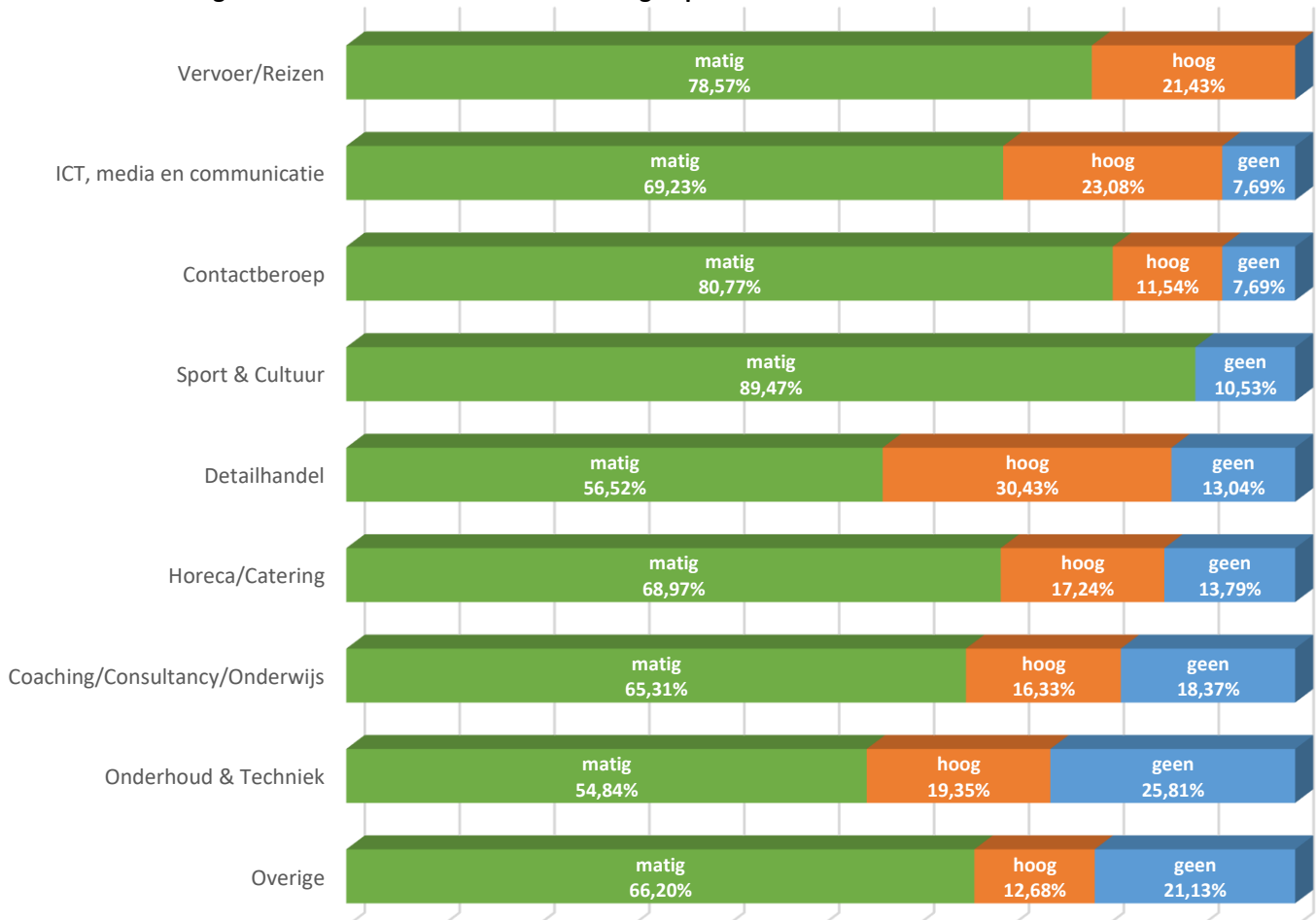
Stress

Van de ondernemers geeft 84% aan stress te ervaren door de situatie, 16% geeft aan last te hebben van hoge stress. Denk hierbij aan slapeloze nachten, geldproblemen, spanningen op werk/relatie en gezondheidsklachten.

Hoeveel stress ervaart u vanwege de huidige situatie?

Percentages stressniveau van bereikte zelfstandigen per Branche

Er zijn ondernemers die vooral in het begin veel stress hebben ervaren maar doordat er andere mogelijkheden binnen hun branche waren weer inkomsten konden genereren. Branches afkomstig uit de contactberoepen hadden vooral moeite met het feit dat ze geen zicht hadden op wanneer ze weer konden starten. Dat gaf veel onrust en stress.

Er zijn ondernemers die niet meer de energie hadden om te kunnen omdenken en uiteindelijk ervoor hebben gekozen in een andere branche een nieuwe onderneming te starten, in loondienst zijn getreden of zich aan het omscholen zijn.

Maar ook zijn er ondernemers voor wie de crisis nog grotere gevolgen heeft, zoals zware gezondheidsklachten door stress, relatieproblemen, het moeten verkopen van hun woning of het op moeten zeggen van de huurwoning en verhuizen.

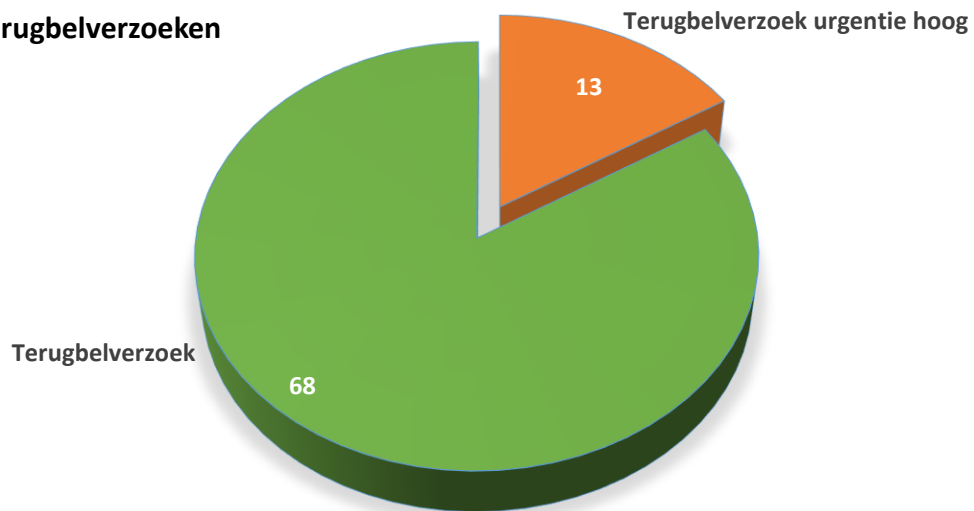
Als we ondernemers vragen wat hen het meest zou helpen zijn de antwoorden divers, hieronder een aantal antwoorden;

- Hun verhaal kunnen delen, geeft nieuwe inzichten en motivatie om zelf weer stappen te zetten.
- Iemand hebben die praktisch meekijkt met het bedrijf; hoe kan ik op andere manieren inkomsten genereren?
- Iemand die meekijkt naar de regelingen; heb ik nog iets gemist of kan er maatwerk geboden worden
- Hulp krijgen bij omscholing
- Hulp krijgen bij het vinden van een nieuwe woonruimte
- Het bieden van zekerheid en rust voor de toekomst

OPVOLGING

29% van de gesproken ondernemers geeft aan teruggebeld te willen worden door de coördinator van het Zelfstandigenloket om hun vragen/problemen verder te bespreken. In aantallen gaat dit om 81 terugbelverzoeken waarvan 13 met een hoge urgentie.

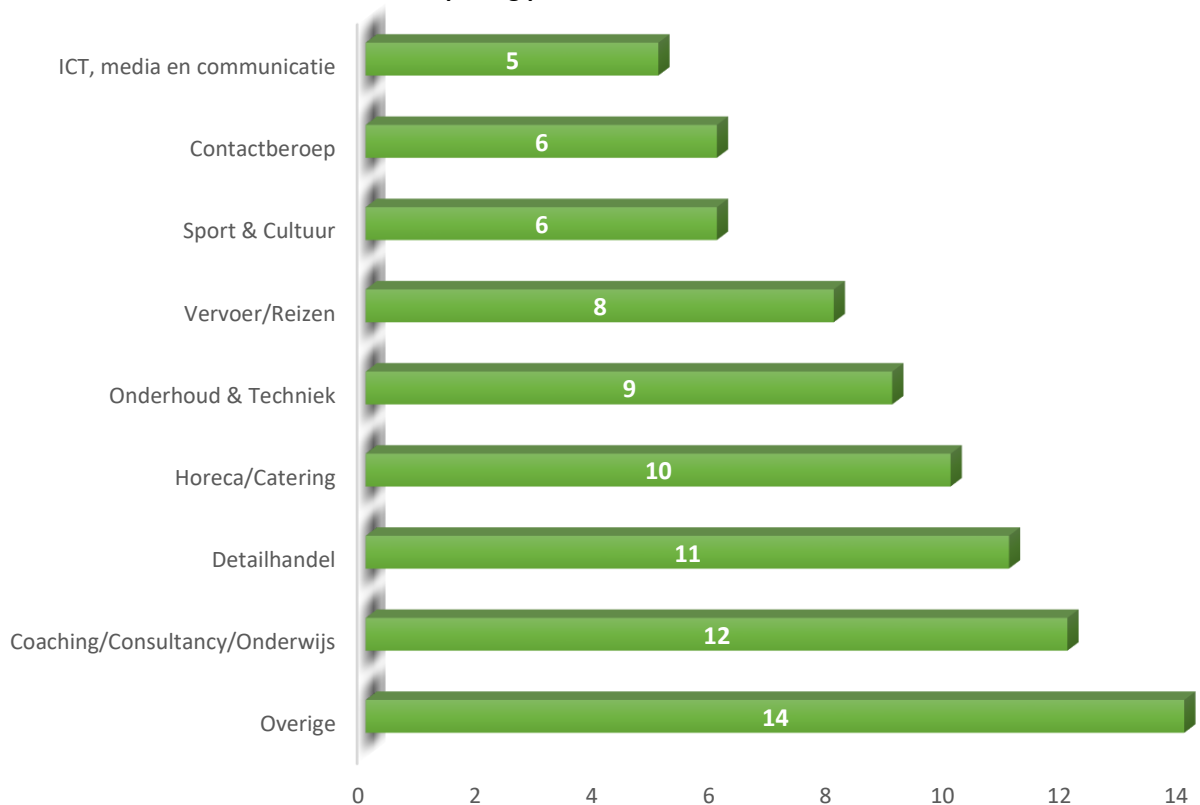
Aantal terugbelverzoeken

TERUGBELVERZOEK

29% van de gesproken ondernemers geeft aan een teruggebeld te willen worden door de coördinator van het Zelfstandigenloket om hun vragen/problemen verder te bespreken. Van deze 81 terugbelverzoeken zijn er 13 met een hoge urgentie. Ruim 70% lukt het zelf hun problemen op te lossen, het gaat weer goed met het bedrijf. Velen geven aan zelf contact op te zullen nemen mocht dit in de toekomst nodig zijn. In onderstaande grafiek is weergegeven uit welke branches de ondernemers met een terugbelverzoek afkomstig zijn, de branches met te lage aantallen om statistisch te meten zijn opgenomen in Overige:

Aantal bereikte ondernemers met hulpvraag per branche

Voorbeelden van hulpvragen m.b.t. het terugbelverzoek zijn:

- Ik wil hulp bij het bekijken of er nog extra ondersteuning mogelijk is.
- Ik wil hulp met gemaakte schulden waar mogelijk.
- Kan iemand meekijken of er bijvoorbeeld nog extra regelingen op maat zijn voor deze specifieke situatie?
- Ik spreek de Nederlandse taal niet volledig, ik wil graag weten of ik nog mogelijkheden mis, kan ik verder iets aanvragen?
- Is er contact mogelijk met de ondernemersgroep (groep ondernemers uit Wassenaar); advies en uitwisselen van tips. Hoe moet ik nu verder met mijn bedrijf?
- Ik wil hulp bij de stress en beperkingen die corona meebrengt (creatieve andere mogelijkheden?)
- Wat zijn de financiële mogelijkheden voor een studie als ik mij laat omscholen?

TERUGBELVERZOEKEN OPGEPAKT VANUIT HET ZELFSTANDIGENLOKET

Het Zelfstandigenloket werd al voor de belactie goed gevonden door de ondernemers, dit maakt dat we in Wassenaar al een aantal lopende casussen hadden alvorens we de belactie gestart zijn. De vindbaarheid van het loket is door de belactie toegenomen.

Opvolging

TONK-regeling: 68 ondernemers zijn geïnformeerd over de TONK-regeling aanvraag en hebben waar nodig ondersteuning gehad om de aanvraag compleet te maken.

TVL-regeling: 51 ondernemers zijn geïnformeerd over de TVL-regeling aanvraag en hebben waar nodig ondersteuning gehad om de aanvraag compleet te maken.

Overige regelingen: 32 ondernemers zijn geïnformeerd betreffende de overige regelingen die er zijn.

Omscholing: 4 ondernemers zijn doorverwezen naar het werkgeversservicepunt om de mogelijkheden tot omscholing verder uit te zoeken.

BBZ: 6 ondernemers zijn doorverwezen naar de BBZ-consulenten om de levensvatbaarheid van het bedrijf te onderzoeken en de mogelijkheden te bespreken. Voor 1 ondernemer is een traject bij Zuidweg & partners gestart.

Gemeente Wassenaar: 3 ondernemers zijn verwezen naar het contactformulier corona-problemen. 1 ondernemer is als complexe casus (immigratieproblematiek) uitgezet naar beleidsmedewerkers van de gemeente.

Ondernemersgroep Wassenaar: De ondernemersgroep Wassenaar is geregeld gecontacteerd om casussen met elkaar te bespreken en advies in te winnen.

Op psycho- sociaal gebied: 14 ondernemers hadden/hebben contact opgenomen met de huisartspraktijk, 11 hadden zelf al dit initiatief genomen en 3 zijn er door SMOW doorverwezen.

Overige hulpverlening: 5 ondernemers waren al bekend met andere hulpverleners zoals Kwadraad en 3 ondernemers zijn doorverwezen naar Kwadraad, 2 naar de sociaal raadvrouw en 4 naar SMOW- sociaal werk.

Daarnaast is bij 1/3 van de ondernemers aangegeven het bespreekbaar te maken met het eigen netwerk en de boekhouder.

Positioneren Zelfstandigenloket SMOW

Zorg voor structurele aanwezigheid van het Zelfstandigenloket in Wassenaar om ondernemers met vragen en problemen snel naar het juiste informatiepunt te kunnen leiden. Doe dit in nauwe samenwerking met de overige partijen (BBZ, Zuidweg & Partners, het werkgeversservicepunt en maatschappelijk / sociaal werk.)

PR van het Zelfstandigenloket

Besteed veel aandacht aan PR voor het Zelfstandigenloket zodat ondernemers in een vroeg stadium contact kunnen opnemen. Waarmee we de ondernemer tevens en tijdig meer inzicht geven in de mogelijkheden van gemeente en de overige partijen.

Vervolg belactie

Monitor de ondernemers die TOZO 3 en TOZO 4 hebben aangevraagd doormiddel van een nieuwe belactie eind 2021.

Maatwerk gemeente

Kijk beter naar de individuele situatie van sommige ondernemers en biedt daar maatwerk oplossingen voor om grotere problemen in de toekomst te voorkomen.

Gemeentelijk steunpakket

Maak een gemeentelijk steunpakket corona (maatwerk) voor na september (indien het landelijke steunpakket niet of niet geheel verlengd worden).

Communicatie gemeente

Besteed veel aandacht aan goede communicatie en duidelijke informatie vanuit de gemeente richting ondernemers.

QUOTES VAN GESPROKEN ONDERNEMERS

- Iemand uit de reclamebranche: “s Nachts lig ik vaak wakker, denkend aan hoe ik straks weer nieuwe klanten ga vinden. Het zou fijn zijn als de overheid of de gemeente wat meer op maat naar de individuele gevallen zou kijken.”
- Een projectmanager: “Het duurde zo lang voordat de regelingen werden uitbetaald, de schulden liepen alleen maar op.”
- Iemand die taalles aan volwassenen geeft: “Graag zou ik wat meer duidelijk zien of ik de regelingen nu wel of niet moet terugbetalen, en binnen welke termijn.”
- Een aannemer: “Door de blijvende onzekerheid over of dingen nu wel of niet op gang gaan komen, blijven klanten uit angst weg.”
- Een inwoner met een rijschool: “Door de maatregelen is mijn onderneming failliet verklaard, en ben ik nu opgenomen in een psychiatrische instelling.”
- Een kapster: “De TOZO was fijn, maar helaas niet genoeg. Ondanks de geldzorgen ben ik positief gebleven en me bezig blijven houden, ook heb ik veel gewandeld. Nu gaat het weer beter met de zaak.”
- Een caféhouder: “Ik heb mijn eigen vermogen en spaargeld moeten gebruiken om mijn zaak staande te houden. Ik lig er dikwijls wakker van, maar probeer positief te blijven en te zoeken naar nieuwe investeringen.”
- Een interim manager: “Als je partner goed verdient, val je overal buiten. Het zou fijn zijn als de gemeente Wassenaar wat meer op maat zou kijken.”
- Een bierbrouwer: “Ik loop steeds tegen regels aan die vooral bedoeld zijn voor grote brouwerijen, en door het inkomen van mijn partner krijg ik geen TOZO meer. Ik krijg weinig steun van de overheid.”
- Een schoonheidsspecialiste: “De onduidelijkheid gaf me wel stress. De tijd heb ik gebruikt voor online cursussen om mijn vakkennis op peil te houden, ik heb een positieve instelling.”
- Marktkoopman: “Omdat ik AOW ontvang krijg ik niets. Ik heb veel schulden en zie door de bomen het bos niet meer. Ik heb het gevoel dat niemand mij kan helpen.”
- Retailbranche: Fijn dat u belt. Helaas komt het voor mij te laat. Ik had een goed lopende onderneming die ik helaas heb moeten stopzetten. De opdrachten bleven weg en vanwege het inkomen van mijn partner kwam ik niet in aanmerking voor de regelingen. Ik miste een stukje maatwerk op de regelingen. Ik had graag ergens mijn verhaal willen doen. Momenteel zit ik er doorheen en werk ik ver onder mijn kunnen in een callcenter
- Hovenier: Vanwege het coronavirus namen de opdrachten enorm af. Mijn gereserveerde pensioenpotje begint op te raken. Volgend jaar word ik 65, maar stoppen met werken zit er helaas nog niet in. Het heeft veel stress met zich meegenomen. Mijn vrouw en ik zijn inmiddels uit elkaar. Via de huisarts ben ik doorverwezen naar het maatschappelijk werk.
- Een horecaondernemer: “Als ik straks weer open ben maak ik mij zorgen hoe wij onze klanten gaan aanspreken op de maatregelen, overlast van drankgebruik maar ook geluidsoverlast van de omgeving die dit niet meer gewend is. Het zou prettig zijn als de gemeente hier straks extra op gaat handhaven en niet de onderneming maar de individu bekeurd”

Maar er zijn ook positieve verhalen:

- Horecaondernemer strandtent: “Door de mooie zomer en het feit dat men veel op vakantie ging in eigen lang had ik een enorme aanloop bij mijn afhaalhoreca op het Wassenaarse Strand. Mijn bedrijf heeft nog nooit zo goed gelopen. Ik heb het met veel winst kunnen verkopen en ik heb nu eindelijk de kans om van mijn passie mijn werk te maken met mijn nieuwe onderneming”.
- Amandelfabriek: “Onze amandelen waren bedoeld voor traditioneel gebruik zoals bruiloften en religieuze feestdagen. Door de maatregelen konden deze bijeenkomsten niet plaatsvinden waardoor wij ons product hebben aangepast. Nu ze minder gesuikerd zijn en onze verpakking ook meertalig is worden ze ook toegepast bij dagelijkse gebruik in de keuken en steeds meer ook in de westerse cultuur. Hierdoor is onze afname alleen maar gegroeid net als onze onderneming”.
- Kaarsenmakerij: “Ik maak kaarsen en mijn verkoop is flink gestegen in de corona-tijd, ik heb zoveel afname dat ik nu iemand moet aannemen om voldoende aanbod te kunnen produceren”.